



Հավելված

ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի

2009թ. հունիսի 30-ի թիվ 17/6 որոշման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ մշակույթի նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման
և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության
կառավարման և օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2009 թվականի գործունեության տարեկան
ծրագրի 4.9 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2008 թվականի դեկտեմբերի 26-ի թիվ 29/3
որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ մշակույթի նախարարությանը պետական բյուջեից
հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև
պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման օրինականության և
արդյունավետության ուսումնասիրությունն է:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ մշակույթի նախարարությանը պետական բյուջեից
հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև
պետական սեփականության կառավարում և օգտագործում:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ մշակույթի նախարարությունը՝ ներառյալ դրան ենթակա
պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունները, 50 և ավելի տոկոս պետական
մասնակցությամբ բաժնետիրական ընկերությունները և առանձնացված ստորաբաժանումները:

Վերահսկողության ծավալը՝ 2007-2008թթ.-ն ՀՀ մշակույթի նախարարությանը պետական
բյուջեից հատկացված միջոցները:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 08.01.2009թ.-ից մինչև 30.06.2009թ.-ը:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 01.01.2007- 01.01.2009թթ.:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում
կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևը, ինչպես նաև կիրառվել են

համապատասխանության, ֆինանսական և կատարողական վերահսկողության տեսակները (վերջին երկուսն՝ ընտրանքային):

Ապացույցների ստացման մեթոդներից կիրառվել են փաստաթղթերի ու ակտիվների ստուգման, ընթացակարգերի և գործընթացների ուսումնասիրության, հարցման և հաշվարկման մեթոդները: Իրականացվել է ֆինանսական հաշվետվությունների և համապատասխան տեղեկատվության տարրերի միջև փոխկապակցվածության և/կամ համեմատության վերլուծություն:

Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների (քանակական և որակական) համադրման մեթոդներ, կատարվել է նախապես պատրաստված հարցաշարերով տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների մանրամասն ուսումնասիրություն:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել, ինչպես նաև վեր են լուծվել վերահսկողության դիտարկման և ստուգման փուլերում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության արդյունքները՝ ՀՀ պետական բյուջեից 2007թ.-ի ընթացքում նախարարությունը ֆինանսավորվել է 33 ծրագրերով, որոնց իրականացման համար տարեկան ճշտված պլանով նախատեսվել է 6,981,876.1 հազ. դրամ, պետական բյուջեից ֆինանսավորվել է 6,982,155.2 հազ. դրամ, դրամարկղային ծախսը կազմել է 6,974,611.8 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը՝ 6,632,194.7 հազ. դրամ:

ՀՀ պետական բյուջեից 2008թ.-ի ընթացքում նախարարությունը ֆինանսավորվել է 37 ծրագրերով: Համաձայն բյուջեի կատարման հաշվետվության նշված ծրագրերի իրականացման համար ճշտված պլանով նախատեսվել է 8,127,224.7 հազ. դրամ, բյուջեից ֆինանսավորվել է 7,937,080.7 հազ. դրամ, դրամարկղային ծախսը կազմել է 7,930,728.2 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը՝ 7,542,077.4 հազ. դրամ:

Ընտրանքային կարգով առանձին ծրագրերի ճշտության նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքում պարզվեց.

I. ՀՀ մշակույթի նախարարության ապարատի պահպանման ծախսերի վերաբերյալ

Նախարարության աշխատակազմի իրավաբանական և վերահսկողության վարչության, ինչպես նաև անձնակազմի կառավարման բաժնի 01.12.2008-31.01.2009թթ ընկած ժամանակահատվածում հանրապետության մարզեր գործուղված աշխատողների կողմից ներկայացված հաշվետվությունները չեն հիմնավորվում համապատասխան ակտերով կամ

արձանագրություններով: *Նախարարության աշխատակազմի թվով 5 աշխատողների 2008թ.-ի դեկտեմբերի 30-ից՝ 2009թ.-ի հունվարի 6-ը ներառյալ, հանգստյան օրերի ընթացքում, վճարվել է 221.9 հազ. դրամ գործուղման ծախս (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե):*

II. Պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման վերաբերյալ.

ՀՀ մշակույթի նախարարության (այսուհետ՝ նախարարություն) կողմից ներկայացված տեղեկանքի համաձայն նախարարության ենթակայության «Հայաստանի ազգային գրադարան», «Հովանենա Թումանյանի թանգարան» և «Հայաստանի ազգային պատկերասրահ» ՊՈԱԿ-ները (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ-ներ) կնքել են իրենց անհատույց իրավունքով ամրացված գույքին (տարածքին) առնչվող սպասարկման, ինչպես նաև ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր՝ «Դ-Տելեկոմ», «Արմենտել» ՀԶ, «Այբան Քոմունիքեյշն» ՓԲԸ-ների (այսուհետ ՓԲԸ-ներ) հետ, ՊՈԱԿ-ներին ամրացված՝ Տերյան-72, Մոսկովյան-40, և Արամի-1 հասցեների շենքերի տանիքային հատվածներում և տեխնիկական հարկերում ՓԲԸ-ներին պատկանող բջջային և ինտերնետային սարքավորումների տեղակայման հնարավորության տրամադրման, սպասարկման և շահագործման նպատակով: Պայմանագրերը կնքվել են 5-10 տարի ժամկետներով:

Անհրաժեշտ է նշել, որ այս պայմանագրերի առարկան հիմնականում հանդիսանում է շենքի տանիքային, ինչպես նաև տեխնիկական հարկի մակերեսները (տարածքները): ՊՈԱԿ-ները շրջանցելով իրենց անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացված գույքի (տարածքի) մեկ տարվանից ավելի ժամկետով վարձակալության գործընթացը կարգավորող ՀՀ օրենսդրությունը, առանց տարածքների վարձակալության սահմանված կարգով կնքված պայմանագրերի առկայության, վերը նշված կազմակերպությունների հետ կնքել են անհատույց օգտագործման իրավունքով իրենց ամրացված շենքերի տարածքներում բջջային և ինտերնետային համակարգի սարքավորումների սպասարկման և ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր:

Մինչև մեկ տարի ժամկետով կնքված տարածքների թվով 4 վարձակալության պայմանագրեր նոտարական վավերացում և պետական գրանցում չեն ստացել: Խախտվել են ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 610 հոդվածի 2-րդ մասի և 611 հոդվածի պահանջները:

ՀՀ կառավարության 28.12.2006թ.-ի թիվ 1926-Ն որոշմամբ «Երևանի մշակույթի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ին հատկացված Երևան քաղաքի Բագրատունյաց 37 հասցեում գտնվող շենքից 913.3 քմ մակերեսով տարածքը անհատույց, անժամկետ օգտագործման իրավունքով ամրացվել է

ՀՀ մշակույթի և երիտասարդության հարցերի նախարարության ենթակայության «Երևանի էստրադային և ջազային արվեստի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ին (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ):

Բազրատունյաց 37 հասցեում գտնվող շենքում, *առանց նախարարության հետ համաձայնեցված նախագծի, ինչպես նաև քաղաքաշինական փաստաթղթերի ձևակերպման և նորմերի խախտումներով «Հանքավան» հանքային ջրերի գործարան» ԲԲԸ-ի կողմից իրականացված և ՊՈԱԿ-ի կողմից ընդունված վերանորոգման աշխատանքների ընտրանքային հսկիչ չափագրումներով արձանագրվել է 3,928.2 հազ. դրամի (ԱԱՀ-ի հետ միասին) չկատարված աշխատանքներ (ենթակա է վերականգնման) :*

III. ՀՀ մշակույթի նախարարության կարիքների համար կենտրոնացված կարգով սարքերի, սարքավորումների և սարանքների ձեռք բերման (գնման) վերաբերյալ

12.12.2007թ.-ին նախարարությունը «Կոմպաս» ՍՊԸ-ից «Իրավախախտումներ կատարած անչափահասների հատուկ ստեղծագործական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի համար ձեռք է բերել 2,084.0 հազ. դրամի համակարգչային տեխնիկա: Նշված գույքը ՊՈԱԿ-ի վարչական տարածք չունենալու պատճառով ձեռք բերման պահից շահագործվել է ոչ նպատակային տնօրենի կողմից իր բնակարանում (26.10.2007թ.):

20.12.2007թ.ին նախարարության կողմից «Առաքումների և մատակարարումների ապահովում» ՍՊԸ-ից ձեռք է բերվել 12,644.0 հազ. դրամի օդորակիչներ և օժանդակ պարագաներ, որոնք 01.04.2008թ.ին հանձնման-ընդունման արձանագրությամբ ընդունվել են: 01.04.2009թ.-ին դրությամբ նշված օդորակիչները տեղադրված չէին: 18.12.2007թ.-ին «Շոու մաստեր» ՍՊԸ-ից ձեռք բերված 6,953.0 հազ. դրամի սարք-սարքավորումների տեղադրման վերջնաժամկետ էր սահմանված 21.01.2008թ.-ը, սակայն 02.04.2009թ.-ի դրությամբ դրանք տեղադրված չէին:

2008թ. ընթացքում «Շոու մաստեր» ՍՊԸ-ից ձեռք է բերվել 50,215.0 հազ. դրամի սարք-սարքավորումներ, որոնց մատակարարման և տեղադրման աշխատանքների իրականացման վերջնաժամկետ է սահմանվել 31.12.2008թ.-ը: Պայմանագրերով նախատեսված ժամկետներում մատակարարված սարք-սարքավորումները 02.04.2009թ.-ի դրությամբ տեղադրված չէին:

2007-2008թթ. ընթացքում թվով 3 պայմանագրերով սարք-սարքավորումների մատակարարման գնի մեջ ներառվել են նաև դրանց տեղադրման աշխատանքների արժեքը: Սակայն նախարարության կողմից հանձնման-ընդունման արձանագրությամբ աշխատանքներն ընդունվել են ամբողջությամբ, առանց տեղադրման աշխատանքների կատարման:

Նախարարությունը համապատասխան միջոցառումներ չի ձեռնարկել սարք-սարքավորումների տեղադրման գործընթացի ապահովման համար:

Այդ նպատակով պետական բյուջեից հատկացված միջոցներն (71,896.0 հազ. դրամ) օգտագործվել են անարդյունավետ:

IV.«Հուշարձանների վերականգնման» ծրագրի վերաբերյալ

«Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը «Հուշարձանների վերականգնման» ծրագրում ընդգրկված թվով 30 հուշարձաններից պետումներ է իրականացրել միայն երեքում՝ Հնեվանքում, Էրեբունի (Արին-Բերդ) և Բջնու ամրոցներում:

Նախարարության միջոցով պետական սեփականություն չհանդիսացող հուշարձանների՝ Սուրբ Հովհաննես եկեղեցու և Թեղեմյաց վանքի վերականգնման համար պատվիրված նախագծերի, ինչպես նաև վերականգնման աշխատանքների իրականացման համար պետական բյուջեից ծախսվել է համապատասխանաբար՝ 20,640.0 հազ. դրամ և 184,421.5 հազ. դրամ, առանց սեփականատիրոջ՝ «Հայաստանյաց Առաքելական եկեղեցու» համաձայնության և հուշարձանի վերականգնման հրատապության հիմնավորման:

Նախարարության կողմից հուշարձանների վերականգնման նախագծերը պատվիրվում են առանց արխիվային նյութերի ուսումնասիրման, որը կբացառեր նախագծերի նախկինում մշակված լինելու փաստը:

2006-2009թթ. «Հուշարձանների վերականգնման» ծրագրի իրականացման համար պատվիրված նախագծահետազոտական աշխատանքներից, թվով 10 նախագծերի (66,000.0 հազ. դրամի) հիման վրա չի նախատեսվել հուշարձանների վերականգնման աշխատանքներ մինչև 2010 թվականը: Արդյունքում՝ 66,000.0 հազ. դրամի ծախսն անարդյունավետ է:

Վերականգնվող հուշարձանների ցանկը չի ձևավորվել ոլորտի տարբեր շահագրգիռ կազմակերպությունների առաջարկությունների հիման վրա և քննարկվել նրանց գիտական խորհուրդներում: Արդյունքում չի հիմնավորվում, միջնաժամկետ ծախսային ծրագրերով նախատեսված, վերականգնվող հուշարձանների ընտրությունը:

Վերականգնման չկատարված աշխատանքների դիմաց տեխնիկական և հեղինակային հսկողություն իրականացնող ընկերություններին վճարվել են պայմանագրերով նախատեսված գումարներն ամբողջությամբ, առանց հաշվի առնելու վերականգնման աշխատանքների մասնակի կատարված լինելու հանգամանքը:

Հուշարձանների վերականգնման գործընթացի տեխնիկական և հեղինակային հսկողություն իրականացնող ընկերություններին սահմանված տոկոսաչափից ավելի է վճարվել համապատասխանաբար 20,097.9 հազ. դրամ և 15,826.1 հազ. դրամ (ենթակա են վերականգնման պետական բյուջե) (Հավելված -1) :

Չնախատեսված ծախսերի, տրանսպորտային ծախսերի և շահույթի համար վերականգնման աշխատանքներ իրականացնող ընկերություններին 2007-2008թթ.-ին սահմանվածից ավելի է վճարվել 6,166.9 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե)(Հավելված -2) :

Պետական սեփականություն հանդիսացող հուշարձանները որևէ կազմակերպության հաշվեկշռում հաշվառված չեն և վերականգնման համար ծախսված գումարները չեն կապիտալացվել (հաշվառվել):

2006թ.-ի դեկտեմբերին կանխավճարի ձևով կապալառուներին վճարված գումարների համար կանխավճարի ապահովում հանդիսացող բանկային երաշխիքները, կապալառուների կողմից, ներկայացվել են 2007թ.-ի հունվարի 10-ին և 24-ին, իսկ 2007-2008թթ.-ի տարեվերջին տրված կանխավճարի համար չեն ներկայացվել:

Առանց բանկային երաշխիքների առկայության պետական բյուջեից ընկերություններին փոխանցվել է 260,017.5 հազ. դրամ կանխավճար, այդ թվում «Գուգարք» ՓԲԸ-ին՝ 84,503.3 հազ. դրամ, որից ընկերությունը առանց պայմանագրերի կնքման այլ անձանց հատկացրել է 57,678.8 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե), այդ թվում առհաշիվ գումար՝ 38,333.8 հազ. դրամ, որոնց վերադարձելիությունը երաշխավորված չէ:

Բանկային երաշխիքի առկայության դեպքում բյուջետային գումարների վերադարձման հուսալիությունն ապահովված կլիներ:

Կապալառուների կողմից պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունների ժամանակին չկատարման հետևանքով առաջացած տույժը կազմում է 17,812.1 հազ. դրամ, որը նախարարության կողմից չի հաշվարկվել և կապալառուներին ներկայացվել վճարման (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) (Հավելված -3) :

2008թ. «Նելանդ» ՍՊԸ-ի կողմից աշխատանքների կատարման պայմանագրի համաձայն չի հաշվարկվել 985.0 հազ. դրամի տույժ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :

«Հուշարձանների վերականգնման Շիրակ արվեստանոց» ՓԲԸ-ին 2008թ.-ի դեկտեմբերին վճարված 28,313.0 հազ. դրամ կանխավճարից նախարարության աշխատակազմի ղեկավարի պաշտոնակատարի գրությունների հիման վրա «Անիշիննախագիծ» և «Ֆրեդա» ՍՊ

ընկերություններին տրամադրվել է ֆինանսական օգնություն յուրաքանչյուրին 1,500.0 հազ. դրամ գումարի չափով՝ մեկ ամիս ժամկետով:

15.01.2009թ.-ին «Գուգարք» ՓԲԸ-ն, ունենալով նախարարի կողմից նշանակված լիազոր ներկայացուցիչ և վերատուգող, ինչպես նաև առդիտոր-իրավաբան, որի տարեկան աշխատավարձը կազմել է 1,440.0 հազ. դրամ, «Ֆրեդա» ՍՊԸ-ի հետ կնքել է «Հաշվապահական հաշվառման ճշտության մոնիթորինգի» աշխատանքների իրականացման (1,440.0 հազ. դրամ) պայմանագիր: Արդյունքում «Գուգարք» ՓԲԸ-ի կողմից կատարված 1,440.0 հազ. դրամ ծախսն անարդյունավետ է:

12.12.2007թ.-ին կազմված համաձայնագիրը, 9,497.7 հազ. դրամ գումարի կատարողականը չեղյալ համարելու վերաբերյալ պատվիրատուի կողմից կնիքով չի հաստատվել, ինչպես նաև 01.01.2007-01.01.2008թթ.-ի ժամանակահատվածի համար կազմված «Հիմնարկի կատարած բյուջետային ծախսերի և բյուջետային պարտքերի մասին» և «Հիմնարկների դեբիտորական, կրեդիտորական պարտքերի և պահեստավորված միջոցների» հաշվետվություններում չի ներառվել: 21.05.2008թ.-ին կազմվել է նաև 16,693.2 հազ. դրամ գումարի կատարողականը չեղյալ համարելու վերաբերյալ համաձայնագիր:

Համաձայն տեխնիկական հսկողություն իրականացնող ընկերության տնօրենի կողմից ներկայացված տեղեկանքի, վերը նշված 16,693.2 հազ. դրամ և 9,497.7 հազ. դրամ գումարների կատարողականներ չեն կազմվել, ինչպես նաև «Գուգարք» ՓԲԸ-ի կողմից տրված տեղեկանքի վերը նշված կատարողականները ընկերության հաշվապահությունում որևէ ձևակերպում չեն ստացել, քանի որ դրանք ի սկզբանե կազմված չեն եղել:

«Հուշարձանների վերականգնման» ծրագիրը 2007թ.-ին իրականացվել է առանց համապատասխան մարմինների կողմից տրվող շինարարության թույլտվությունների, իսկ 2008թ.-ին տրված թույլտվությունները չեն համապատասխանում սահմանված օրինակելի ձևին:

2007թ.-ի փետրվ 7 և 2008թ.-ին փետրվ 12 հուշարձաններում իրականացված վերականգնման աշխատանքների ընթացքում ծածկված (միջանկյալ) աշխատանքների ակտեր չեն կազմվել: 2008թ.-ին կազմված մատյանները չեն համապատասխանում ՀՀ կառավարության 02.02.2002թ.-ի N 91 որոշմամբ հաստատված կարգի 25-րդ կետով սահմանված պահանջներին: Հարկ է նշել, որ մատյաններում հիմնականում գրառումներ չեն կատարվել հետևյալ էջերում՝ ներկրվող շինանյութերի և շինվածքների գրանցում, ամենօրյա կատարված աշխատանքների ծավալների գրանցում, ծածկված աշխատանքների արժանագրությունների գրանցում, վերահսկողական գրանցումներ:

V. Պետական աջակցություն կինոնկարների արտադրությանը

Հայաստանի Հանրապետությունում կինեմատոգրաֆիայի բնագավառը համապատասխան օրենսդրական կարգավորում չունի, մինչև օրս ընդունված չէ կինոարտադրությունը կարգավորող որևէ իրավական ակտ:

«Հայաստանի ազգային Կինոկենտրոն» ՊՈԱԿ-ը (այսուհետ՝ Կինոկենտրոն) 2007թ. ֆինանսավորվել է խաղարկային 12 և մուլտիպլիկացիոն 5 կինոնկարների արտադրության համար: 2008թ. դրանք համապատասխանաբար կազմել են 21 և 4 կինոնկարներ: 2007-2008թթ. ընթացքում «Փաստավավերագրական ֆիլմերի «Հայկ կինոստուդիա» ՊՈԱԿ-ը (այսուհետ՝ Կինոստուդիա) յուրաքանչյուր տարվա համար ֆինանսավորվել է փաստավավերագրական 15 ֆիլմերի արտադրության համար:

Ուսումնասիրության արդյունքում պարզվել է, որ առանձին ֆիլմերի արտադրությունը տարիներ շարունակ ձգձգվել է և տևել 3-7 տարի: Առ 01.03.2009թ. կինոթատրոններում Կինոկենտրոնի կողմից 2007-2008թթ. արտադրված որևէ ֆիլմի ցուցադրություն չի եղել: Հանրային հեռուստատեսությամբ ցուցադրվել է 2 ֆիլմ, խաղարկային ֆիլմերից փառատոների է ներկայացվել կարճամետրաժ 2 ֆիլմ, որոնք որևէ մրցանակ չեն ստացել: Լիամետրաժ գեղարվեստական 2 ֆիլմի արտադրությունը (սկսվել է 2002 և 2004թթ). համատեղ իրականացնելու փոխարեն, հիմնականում ծախսերը կատարվել է ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին («Նա և Նե» ընդամենը 173,212.2 հազ. դրամ, այդ թվում 2007-2008թթ. 47,000.0 հազ. դրամ, «Սողանք» ընդամենը 126,661.8 հազ. դրամ, այդ թվում 2007-2008թթ. 70,000.0 հազ. դրամ) այն էլ նախատեսված տեխնիկական բնութագրերին (ժապավենային, հատուկ ձայնային և այլն) ոչ համապատասխան, որը որակապես զիջում է նախատեսվածին: Նշվածից մեկ ֆիլմի արտադրությունը շարունակվում է Գերմանիայում, որի ավարտի վերաբերյալ որևէ ժամկետ չի նախատեսվել:

Չի ավարտվել նաև փաստավավերագրական մեկ ֆիլմի արտադրությունը, որի ավարտը նախատեսվել էր դեռևս 2007թ.: Ծախսը կազմել է 30,000.0 հազ. դրամ:

Արտերկիր գործուղված Կինոկենտրոնի աշխատողներին առանց հիմնավորող փաստաթղթերի գիշերավարձի ծախսերը 8 դեպքով (**715.3 հազ. դրամ**) սահմանվածից ավելի է հաշվարկվել և վճարվել (**ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե**):

VI. «Պետական աջակցություն մշակութային միջոցառումների իրականացմանը» ծրագրի վերաբերյալ

ՀՀ մշակույթի նախարարի 12.12.2007թ.-ի թիվ 796-Ա հրամանի համաձայն «Ճանապարհորդություն» խմբերգային ներկայացումը բեմադրելու նպատակով **«Կոմիտասի անվան պետական քառյակ» ՊՈԱԿ-ին** հատկացվել է 1,100.0 հազ. դրամ: Նախահաշվով դեկորացիայի համար նախատեսվել և 15.12.2007թ.-ին կատարողին կանխիկ վճարվել է 175.0 հազ. դրամ: **Բացակայում էր ապրանքի ձեռք բերումն հիմնավորող փաստաթուղթը կամ 175.0 հազ. դրամի ծախսը չի հիմնավորվում (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**

«Պետական աջակցություն մշակութային միջոցառումների իրականացմանը» ծրագրով նախատեսված միջոցներից (այսուհետ՝ ծրագիր), **«Արամ Խաչատրյան-մրցույթ» մշակութային հիմնադրամ-ին** 2007թ. Արամ Խաչատրյանի անվան դաշնակահարների միջազգային 3-րդ մրցույթի իրականացման համար հատկացվել է 40,000.0 հազ. դրամ: Ծրագրի մասնակից ժյուրիի անդամների սննդի ապահովման նպատակով փաստացի թվի նկատմամբ **ավելի ծախս է կատարվել 498.5 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**

2008թ.-ի ծրագրով ջութակահարների միջազգային մրցույթը կազմակերպելու և անցկացնելու համար նախատեսվել և հատկացվել է 40,000.0 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը կազմել է 35,005.7 հազ. դրամ: Չի ծախսվել 4,994.3 հազ. դրամ, որը 13.03.2009թ. դրությամբ գտնվում էր հիմնադրամի հաշվարկային հաշվում:

Չօգտագործված 4,994.3 հազ. դրամը ենթակա է փոխանցման ՀՀ պետական բյուջե:

Ծրագրի մասնակից ժյուրիի անդամների սննդի ապահովման նպատակով փաստացի թվի նկատմամբ **ավելի ծախս է կատարվել 350.0 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**

«ՀՀ մարզերում շնորհալի երեխաների ու պատանիների ստեղծագործական կարողությունների զարգացում և խթանում» ծրագրի շրջանակներում 2008թ. մարտ-մայիս ամիսներին ՀՀ մարզերում գործող երաժշտական արվեստի և գեղարվեստի դպրոցներում վարպետության դասեր, աշակերտների և երիտասարդ կատարողների համատեղ համերգների կազմակերպման և անցկացման համար «Վլադիմիր Սպիվակովի միջազգային բարեգործական հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղ» Հ/Կ-ին հատկացվել է 2,938.6 հազ. դրամ: Առանց ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի գործուղման ավելի գումար է վճարվել 719.7 հազ. դրամ : Առանց գործուղման հրամանի նախարարության աշխատակցին նախարարությունից ստացած հիմնական աշխատավարձից բացի հիմնադրամի կողմից վճարվել է նաև 379.0 հազ. դրամ

աշխատավարձ (*ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե 1,098.7 հազ. դրամ*) (719,7 +379,7):

VII. Գրականության հրատարակման գծով պետական պատվեր

Ծրագրի իրականացման նպատակով 2007թ.-ին նախարարության և 35 կազմակերպությունների միջև կնքվել է գրքերի հրատարակման աշխատանքների կատարման պայմանագրեր (բոլորը մեկ անձից գնման): Աշխատանքների կատարման ժամկետ է սահմանվել 2008թ. ապրիլի 30-ը :

Թվով 8 կազմակերպություններ 24.02.2009թ. դրությամբ չէին կատարել իրենց 2007թ. կնքած պայմանագրային պարտավորությունները:

Նախարարությունը պատշաճ հսկողություն չի իրականացրել նշված կազմակերպությունների կողմից պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարման ընթացքի նկատմամբ:

Գրականության հրատարակումներն իրականացնող կազմակերպությունների կողմից աշխատանքների չկատարման կամ պայմանագրերով սահմանված ժամկետների խախտման համար տույժը կազմել է 1,420.8 հազ. դրամ (*ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե*) (*Հավելված -4*):

Հրատարակիչ կազմակերպություններից նախարարությունը պետպատվերով հրատարակված գրքերը ստանալուց հետո հանձնել է «Գիրք» հիմնադրամին (այսուհետ՝ հիմնադրամ), որը գրականության անվճար բաշխումը, ինչպես նաև իրացումն իրականացրել է ՀՀ մշակույթի նախարարին կից գնագոյացման միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից սահմանված գներին և բաշխման չափաքանակներին համապատասխան: «Գիրք» հիմնադրամի կողմից ներկայացված հաշվետվությամբ գրքերի շարժը 01.01.2009թ. դրությամբ բերված է աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1.

Ստացված գրականության տպաքանակը /հատ/	մնացորդը պահեստում /հատ /	Անվճար բաշխում /հատ/	Իրացում		Հանձնված գրախանութ /հատ/
			քանակը /հատ /	գումար (հազ. դրամ)	
210122	194807	8809	4057	5094,9	2449

VIII. ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից ՀՀ մշակույթի
նախարարությանը հատկացված միջոցների ծախսման վերաբերյալ

«Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական» թատրոն ՊՈԱԿ-ը (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) «Դավիթ բեկ» օպերայի բեմադրության համար նախատեսված, սակայն տնտեսված գումարներից, խախտելով ՀՀ կառավարության 21.12.2006թ. N 1851-Ն «ՀՀ 2007թ. պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» որոշման 4.1 կետի բ) և գ) ենթակետի պահանջը՝ **առանց ՀՀ ֆինանսների նախարարության համաձայնության, «Վարդանանք» և «Տանգո» բալետների բեմադրությունների համար ծախս է կատարել, որը կազմել է 5,638.3 հազ. դրամ:**

ՊՈԱԿ-ին 2006թ. Ա. Հարությունյանի «Սայաթ-Նովա» օպերայի բեմադրության իրականացման նպատակով հատկացվել է 14,942.0 հազ. դրամ, սակայն 01.04.2009թ.-ի դրությամբ այն չի բեմականացվել և կատարված ծախսերի վերաբերյալ հաշվետվություն չի ներկայացվել (**ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե**):

ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ Գոհար Գասպարյանի հուշարձանը պատրաստելու համար քանդակագործ Նորայր Կարազյանին հատկացված 9,850.0 հազ. դրամ գումարից եկամտահարկ չի փոխանցվել պետական բյուջե 985.0 հազ. դրամի չափով (**ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե**):

«Մշակութային կրթության աջակցության հիմնադրամին» (այսուհետ՝ հիմնադրամ) Հայաստանի Հանրապետության երաժշտական և արվեստի դպրոցների մեթոդական աշխատանքների իրականացմամբ համար 2008թ. նախատեսվել է 18,441.0 հազ. դրամ, փաստացի ծախսերը կազմել է 17,644.3 հազ. դրամ, չի ծախսվել 796.7 հազ. դրամ (**ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե**):

ՀՀ մշակույթի նախարարի 25.11.2008թ N811-Ա հրամանի համաձայն շնորհալի երեխաների և պատանիների ստեղծագործական կարողությունների զարգացման ու խթանման նպատակով վարպետության դասերին, միջազգային փառատոների և մրցույթներին նրանց մասնակցության ապահովման նպատակով հիմնադրամին նախարարության կողմից նախատեսվել է 15,825.0 հազ. դրամ: Նշված աշխատանքների համար կազմվել է նախահաշիվ 10,552.0 հազ. դրամ գումարի չափով, սակայն հիմնադրամին փոխանցվել է նախատեսված ամբողջ գումարը (15,825.0 հազ. դրամ): Ներկայացված հաշվետվությամբ

փաստացի ծախսը կազմել է 10,552.0 հազ. դրամ: Տարբերությունը՝ 5,272.6 հազ. դրամը մնացել է հիմնադրամի հաշվին (***ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե***):

«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» հիմնադրամին կանոնադրական գործունեության ապահովման նպատակով 2007թ. նախատեսվել և հատկացվել է 12,834.7 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը կազմել է 12,434.2 հազ. դրամ, չի ծախսվել 400.5 հազ. դրամ (***ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե***):

«Հայաստանի թատերական գործիչների միավորում» հ/կ-ին (այսուհետ՝ հ/կ) «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնի շրջանակներում թատրոնի շաբաթ կազմակերպելու և իրականացնելու նպատակով 2008թ. կազմված նախահաշվով նախատեսվել է թատերական նախագծի բեմադրության և ցուցադրման ծախսեր՝ 14,820.0 հազ. դրամ, հատկացվել է 11,780.0 հազ. դրամ, որում ներառվել է նաև 2009թ. օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսներին կայանալիք միջոցառման մասնակիցների կեցության և ճանապարհածախսը՝ 8,600.0 հազ. դրամի չափով, որը 2008թ. դեկտեմբերի 27-ին փոխանցվել է հ/կ-ի հաշվին, տարեվերջին պետական բյուջե փոխանցելու փոխարեն (***ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե***):

«Հայաստանի ճարտարապետների միություն» հ/կ-ին (այսուհետ՝ հ/կ) «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնի շրջանակներում 2008թ. հայկական մշակութային ժառանգության պահպանության խնդիրներին նվիրված հավաքի կազմակերպման նպատակով նախատեսված 20 մասնակցի համար հատկացվել է 18,025.0 հազ. դրամ, սակայն փաստացի մասնակցել են 18-ը: Արդյունքում հ/կ-ին փոխանցվել է 641.4 հազ. դրամ ավելի գումար (***ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե***):

IX. «Ներքին աուդիտի գործառույթների» վերաբերյալ

Նախարարության 2007թ. տարեկան ծրագրով նախատեսվել է աուդիտորական ուսումնասիրություններ անցկացնել թվով 13 կազմակերպություններում: ***Փաստացի աուդիտ է իրականացվել ծրագրով նախատեսված 1 կազմակերպությունում, իսկ 2008թ.՝ 7-ից 3-ում:*** Այսպիսով չի կատարվել «ՀՀ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա հիմնարկներում ներքին աուդիտի անցկացման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.2002թ. թիվ 934-Ն հրամանի թիվ 10, 16, 62, 69 կետերի պահանջները:

Նախարարության և «Երևան-Աուդիտ Կոնսալտ» ՓԲԸ-ի միջև 26.12.2007թ. կնքված պայմանագրով նախատեսվել է նախարարության համակարգի 2006թ. հաշվապահական և այլ փաստաթղթերի ուսումնասիրության աշխատանքներ, որի կատարման ժամկետը սահմանվել է

մինչև 20.02.2008թ.-ը: Պայմանագրի գինը կազմել է 990.0 հազ. դրամ, որը որպես կանխավճար 26.12.2007թ.-ին փոխանցվել է կատարողին: Անհրաժեշտ է նշել, որ նախարարության 2007թ. աուդիտի տարեկան ծրագրով նախատեսվել էր աշխատակազմի ֆինանսատնտեսագիտական վարչության աուդիտը (աուդիտն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2006թ.), **որը չի իրականացվել**, իսկ 2008թ. աուդիտի տարեկան ծրագրով այդ ստորաբաժանումն ընդհանրապես նախատեսված չի եղել: Գլխավոր աուդիտորի կողմից իր պարտականությունների չկատարման և նախարարության աշխատակազմի ղեկավարի անհետևողականության պատճառով աուդիտ իրականացնելու նպատակով նախարարության կողմից կատարվել է **990.0 հազ. դրամի անարդյունավետ ծախս**: Հարկ է նշել, որ նախարարության աշխատակազմի գլխավոր աուդիտորի հաստիքը, տվյալ ժամանակահատվածում թափուր չի եղել:

X. «Ինօրիենթ» ՍՊԸ-ում իրականացված հանդիպակաց ստուգման վերաբերյալ

Իրավական ակտերի նախագծերի մշակման աշխատանքների համար նախարարության և «Ինօրիենթ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ ՍՊԸ) միջև 11.05.2007թ.-ի կնքվել է N3 պայմանագիրը: Պայմանագրի տեխնիկական բնութագրով նախատեսվել է մշակել.

«Հայաստանի Հանրապետության մշակույթի զարգացման 2008-2013թվականների ռազմավարություն» (այսուհետ՝ ռազմավարություն), «Ռազմավարությունից» բխող նոր իրավական ակտերի և գործող իրավական ակտերում նախատեսվող փոփոխություններ և լրացումներ, «Մշակութային օրենսդրության հիմունքների մասին» ՀՀ օրենքում կատարվող փոփոխություններ և լրացումներ, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքում կատարվող փոփոխություններ և լրացումներ, «Հնագիտական պեղումների մասին» ՀՀ օրենքում կատարվող փոփոխություններ և լրացումներ և «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությաններ և լրացումներ կատարելու մասին իրավական ակտերը :

Աշխատանքների գնման գին է սահմանվել 19,010.0 հազ. դրամ:

Բացի նշված պայմանագրից, նախարարության և ՍՊԸ-ի միջև 21.12.2008թ.-ին կնքվել է N31 պայմանագիրը, որով նախատեսվել է «ռազմավարություն» լրամշակման աշխատանքների կատարում մինչև 2008թ. հունվարի 31-ը, գումարով 950.0 հազ. դրամ: Պայմանագրերով սահմանված 19,960.0 հազ. դրամը փոխանցվել է ընկերությանը:

Ստուգման ընթացքում պարզվել է, որ ՍՊԸ-ի գործունեության հասցեն՝ Երևան, Բուզանդի 53 տուն գոյություն չունի, իսկ ընկերության միակ մասնակիցը գրանցված է ՀՀ տարածքից դուրս՝ Բրիտանական Վերջինյա կղզիներում:

Հանդիպակաց ստուգումն իրականացնելու անհնարինության պատճառով ստուգումը կատարվել է նախարարության կողմից տրամադրված փաստաթղթերի, փաստաթղթաշրջանառության տվյալների և աշխատակիցների կողմից ներկայացված տեղեկանքների հիման վրա: Նախարարությունում առկա չէին (բացառությամբ՝ հանձնման-ընդունման արձանագրությունների) ՍՊԸ-ի կողմից աշխատանքների կատարումը հավաստող որևէ փաստաթուղթ (փորձագիտական կամ աշխատանքային խմբի կազմ, կատարված աշխատանքի դիմաց վճարված աշխատավարձի տեղեկագիր, գրություններ, կատարված ծախսերի վերջնահաշվարկներ և այլն), որը կհիմնավորեր ՍՊԸ-ի կողմից իրավական ակտերի մշակման աշխատանքների կատարումը:

ՍՊԸ-ին իրավական ակտերի մշակման նպատակով վճարված 19,960.0 հազ. դրամի ծախսը փաստաթղթերով հիմնավորված չէ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :

XI. «Արտասահմանյան երկրների հետ մշակութային համագործակցության հայկական» հասարակական կազմակերպությունում իրականացված հանդիպակաց ստուգման վերաբերյալ

2007թ. «Թարգմանությունը՝ որպես մշակույթների փոխներթափանցման ձգողական դաշտ» ծրագրով մասնակիցների կեցության ապահովման նպատակով ծրագիրն իրականացնող «Մշակութային երկխոսություն» տեղեկատվական կենտրոն» ՍՊԸ-ի կողմից հ/կ-ին ներկայացված հաշվետվությամբ 7,350.0 հազ. դրամի ծախսը փաստաթղթերով հիմնավորված չէ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :

ՍՊԸ-ի կողմից 09.10.2007թ. N25 վճարման հանձնարարագրով 450.0 հազ. դրամ գումար փոխանցվել է Կարեն Ավանեսյան ԱԶ-ին՝ ծրագրի մասնակիցների սննդի և կեցության ապահովման նպատակով: Համաձայն ԱԶ-ի կողմից ներկայացված և ՍՊԸ-ի կողմից ընդունված 02.10.2007թ. N172 հաշիվ ապրանքագրի ԱԶ-ին փոխանցվել է 450.0 հազ. դրամ գումար: Սակայն ԱԶ-ն համաձայն իր կողմից ներկայացված տեղեկանքի իրականացրել է միայն տրանսպորտային ծառայություն: Հետևաբար, չի հիմնավորվում սննդի և կեցության նպատակով ՍՊԸ-ի կողմից կատարված ծախսը (450.0 հազ. դրամ): Հարկ է նշել նաև, որ այս ծառայության մատուցման վերաբերյալ (այդ թվում՝ տրանսպորտային ծառայության)

պայմանագիր չի կնքվել (*450.0 հազ. դրամ գումարը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե*):

Ծրագրի մասնակիցների տրանսպորտային ծառայության մատուցման նպատակով «Մելկար» ՍՊԸ-ի կողմից 06.10.2007թ. և 07.10.2007թ ՍՊԸ-ին ներկայացվել է համապատասխանաբար՝ N 15 հաշիվ-ապրանքագիրը՝ 300.0 հազ. դրամի և N 17 հաշիվ-ապրանքագիրը՝ 250.0 հազ. դրամի չափով: ՍՊԸ-ն ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրերի դիմաց վճարումը կատարել է կանխիկ: Կողմերի միջև տրանսպորտային ծառայության մատուցման պայմանագիր չի կնքվել և ծառայության մատուցման փաստը որևէ այլ փաստաթղթով չի հիմնավորվում (*550.0 հազ. դրամ գումարը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե*):

XII.«Երևանի պարարվեստի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ

«Երևանի պարարվեստի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի 2007-2008թթ. կնքված պայմանագրերով նախատեսված սովորողների միջին թիվը (2007թ.՝ 236 սովորող, 2008թ.՝ 263 սովորող) փաստացի սովորողների միջին թվի (2007թ.՝ 228 սովորող, 2008թ.՝ 228 սովորող) հետ համեմատած՝ 2007թ. 8 սովորող (236-228) և 2008թ. 35 սովորող (263-228) ավելի ֆինանսավորում է կատարվել 2007թ.՝ 3,204.8 հազ. դրամ, 2008թ.՝ 16,716.0 հազ. դրամ, ընդամենը՝ 19,913.8 հազ. դրամ :

Եզրակացություն

1. *Նախարարության աշխատակազմի թվով 5 աշխատողների 2008թ.-ի դեկտեմբերի 30-ից՝ 2009թ. հունվարի 6-ը ներառյալ, հանգստյան օրերին, վճարվել է 221.9 հազ. դրամ գործուղման ծախս (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :*
2. ՊՈԱԿ-ները անհատույց օգտագործման իրավունքով իրենց ամրացված գույքը (տարածքը) մեկ տարվանից ավելի ժամկետով 22.02.2001թ.-ի ՀՀ կառավարության թիվ 125 որոշմամբ սահմանված կարգով վարձակալության տալու փոխարեն՝ (այս դեպքում վարձավճարը ուղղվում է ՀՀ պետական բյուջե) կնքել են տարածքներում տեղակայված սարավորումների սպասարկման կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր՝ 5-10 տարի ժամկետով (վարձավճարը ուղղվում է ՊՈԱԿ-ի բյուջե) այն դեպքում, *որ պայմանագրի առարկան հանդիսացել է տարածքը:*
3. *ՀՀ մշակույթի նախարարությունը (այսուհետ՝ նախարարություն) չի ապահովել ՀՀ կառավարության 28.12.2006թ. N1926-Ն որոշման 4-րդ կետի բ) ենթակետի պահանջը, իսկ*

«Երևանի էստրադային և ջազային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) առանց նախարարության կողմից համաձայնեցված նախագծի, քաղաքաշինական պահանջվող փաստաթղթերի, ինչպես նաև խախտելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները «Հանքավան» հանքային ջրերի գործարան» ԲԲԸ-ի հետ 18.04.2007թ.-ին կնքել է 31,780.9 հազ. դրամի վերանորոգման աշխատանքների պայմանագիր: **Հսկիչ չափագրումներով արձանագրվել է 3,928.2 հազ. դրամի չկատարված աշխատանքների համար վճարումներ (ենթակա է վերականգնման):**

4. Առանց մատակարարված սարք-սարքավորումների տեղադրման աշխատանքների կատարման նախարարությունը հանձնման-ընդունման արձանագրությամբ մատակարարից աշխատանքներն ընդունել և վճարումն իրականացրել է ամբողջությամբ այն դեպքում, երբ պայմանագրով, մատակարարվող ապրանքների գնի մեջ ներառված է եղել նաև դրանց տեղադրման աշխատանքները, որոնք առ 02.04.2009թ.-ը կատարված չէին:
5. **Նախագծահետազոտական և վերականգնման աշխատանքները 30-ից 27-ում կատարվել են առանց հուշարձանի պեղման աշխատանքների:**
6. **Թվով 10 նախագծերի մասով 66,000.0 հազ. դրամի ծախսն անարդյունավետ է:** 2006-2009թթ. «Հուշարձանների վերականգնման» ծրագրի իրականացման համար պատվիրված նախագծահետազոտական աշխատանքներից, թվով 10 նախագծերի մասով հուշարձանների վերականգնման աշխատանքներ մինչև 2010 թվականը չի նախատեսվել:
7. **2007-2009թթ. միջնաժամկետ ծախսային ծրագրերով նախատեսված, վերականգնվող հուշարձանների ընտրությունը չի հիմնավորվում:** Վերականգնվող հուշարձանների ցանկը չի ձևավորվել ոլորտի տարբեր շահագրգիռ կազմակերպությունների առաջարկությունների հիման վրա և քննարկվել նրանց գիտական խորհուրդներում:
8. **Հուշարձանների վերականգնման գործընթացի տեխնիկական և հեղինակային հսկողություն իրականացնող ընկերություններին համապատասխանաբար ավելի է վճարվել 20,097.9 հազ. դրամ և 15,826.1 հազ. դրամ:** Ավելի վճարված գումարները ենթակա են վերականգնման պետական բյուջե:
9. **Առանց հաշվի առնելու վերականգնման 260,017.5 հազ. դրամ աշխատանքների չկատարված լինելու հանգամանքը, տեխնիկական և հեղինակային հսկողություն իրականացնող ընկերություններին վճարվել են պայմանագրերով նախատեսված գումարներն ամբողջությամբ:**
10. **ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 14.01.2008թ.-ի N 05-Ն հրամանով, ինչպես նաև պայմանագրերով չնախատեսված ծախսերի, տրանսպորտային ծախսերի և շահույթի սահմանված տոկոսաչափերի խախտման հետևանքով՝ վերականգնման աշխատանքներ**

իրականացնող ընկերություններին 2007-2008թթ.-ին ավելի է վճարվել 6,166.9 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :

11. *Պետական սեփականություն հանդիսացող հուշարձանները որևէ կազմակերպության հաշվեկշռում հաշվառված չեն և վերականգնման համար ծախսված գումարները չեն կապիտալացվել (հաշվառվել):*

12. «Նելանդ» ՍՊԸ-ի կողմից նախագծային աշխատանքների հանձնման-ընդունման արձանագրություններ չեն ներկայացվել նախարարություն և վերջինիս կողմից պայմանագրի 12-րդ կետի համաձայն տույժ չի հաշվարկվել և գանձվել, որը կազմել է 985.0 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :

13. *Առանց բանկային երաշխիքների առկայության պետական բյուջեից ընկերություններին փոխանցվել է 260,017.5 հազ. դրամ կանխավճար, այդ թվում «Գուգարք» ՓԲԸ-ին՝ 84,503.3 հազ. դրամ, որից ընկերությունը առանց պայմանագրերի կնքման այլ անձանց հատկացրել է 57,678.8 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե), այդ թվում առհաշիվ գումար՝ 38,333.8 հազ. դրամ, որոնց վերադարձելիությունը երաշխավորված և ապահովված չէ:*

14. *2007թ.-ին շինարարության վարման մատյանները համարակալված և կնքված չեն պատվիրատուի կողմից: 2008թ.-ին կազմված մատյանները չեն համապատասխանում ՀՀ կառավարության 02.02.2002թ.-ի N 91 որոշմամբ հաստատված կարգի 25-րդ կետով սահմանված պահանջներին, ինչպես նաև ծածկված (միջանկյալ) աշխատանքների ակտերը պատվիրատուի կողմից, համաձայն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 28.04.1998թ. թիվ 44 հրամանով հաստատված հավելված 2-ի՝ չեն հաստատվել:*

15. *Նախարարության կողմից բավարար հսկողություն չի իրականացվել կինոնկարների արտադրության ծրագրի իրականացման նպատակով բյուջետային միջոցների նախատեսման, դրանց հիմնավորման, ինչպես նաև նպատակային ու արդյունավետ օգտագործման նկատմամբ:*

16. *Օրենսդրական դաշտի բացակայության պայմաններում դժվար է ճշգրիտ գնահատել կինեմատոգրաֆիայի ոլորտի գործունեության արդյունավետությունը և ապահովել պատշաճ վերահսկողություն:*

17. *Կինոկենտրոնը գործուղման ծախսերը սահմանվածից ավելի հաշվարկելու հետևանքով 715.3 հազ. դրամի ավելի ծախս է կատարվել (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :*

18. *Մշակութային միջոցառումների ծախսերի վերաբերյալ ընդունված հաշվետվություններում բացակայում են ծախսերը հիմնավորող տարրեր փաստաթղթեր: Ստուգված 360,300.0 հազ. դրամի հաշվետվություններում 2,122.2 հազ. դրամի ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերը*

բացակայում էին, ինչպես նաև միջոցառման համար չի ծախսվել 4,994.3 հազ. դրամ, ընդամենը 7,116.5 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :

19. *Պայմանագրերով նախատեսված տույժերը չեն հաշվարկվել, որը կազմում է 19,232.9 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :*

20. Մշակութային միջոցառումների նախահաշիվների հոդվածներով նախատեսված ծախսերը սահմանվել են առանց հիմնավորման: Հաստատված չէ որևէ նորմատիվ փաստաթուղթ, որով հնարավոր լինել կանոնակարգելու գործընթացը:

21. Նախարարության ենթակայության շուրջ 15 ՊՈԱԿ-ներ (հիմնականում՝ համույթներ, նվագախմբեր, թատրոններ և այլն), չունեն աշխատավայր (վարչական տարածք): Սակայն դրանց համար նախատեսվել և պահվել են այնպիսի հաստիքային միավորներ (պահակ, հավաքարար, պահեստապետ), որոնք աշխատավայրի բացակայության պատճառով չէին կարող կատարել իրենց աշխատանքային պարտականությունները:

22. Մշակութային միջոցառումները ֆինանսավորվել են առանց նախարարության կողմից հաստատված ծրագրերի, ինչպես նաև իրականացնող կազմակերպությունների սեփական ներդրումների:

23. ՀՀ մշակույթի նախարարության կողմից բյուջետային տարում նախատեսված ծրագրերի իրականացման նպատակով որոշ կնքված պայմանագրերի կատարման ժամկետները չեն սահմանվել մինչև բյուջետային տարվա ավարտը, ինչպես նաև տարեվերջին կնքվել են պայմանագրեր, տրվել են կանխավճարներ՝ ***արդյունքում տարեվերջին չօգտագործված գումարները հետ չեն փոխանցվել պետական բյուջե:***

24. ***Հրատարակված գրականության նկատմամբ հիմնականում ցածր է հասարակության հետաքրքրությունն ու պահանջարկը, որի մասին վկայում են դրանց իրացման չափերը:***

25. Ծրագրի ընթացակարգով նախատեսված տարեկան 100-ից ավելի անուն գրքերի համար շուկայում դրանց պահանջարկի ձևավորման, գովազդման, առաջ մղման հիմնախնդիրները մեկ պետական կազմակերպությունում («Գիրք» հիմնադրամ) ***կենտրոնացնելը շուկայագիտության տեսանկյունից անհեռանկարային և ոչ ճիշտ մոտեցում է:***

26. Հրատարակության համար ներկայացված գրքերից ընտրություն կատարելու գործընթացում պահանջարկի ուսումնասիրություն և ***դասակարգում չի իրականացվում և ընտրությունը այդ տեսանկյունով չի հիմնավորվում:***

27. «Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական» թատրոն ՊՈԱԿ-ը 2007թ. «Դավիթ Բեկ» օպերայի բեմադրության համար նախատեսված 25,000.0 հազ. դրամ գումարից **կատարել է 5,638.3 հազ. դրամի ոչ նպատակային ծախս:**
28. «Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական» թատրոն ՊՈԱԿ - ին 2006թ. Ա. Հարությունյանի «Սայաթ-Նովա» օպերայի բեմադրության իրականացման նպատակով հատկացվել է 14,942.0 հազ. դրամ, սակայն առ 01.04.2009թ. այն չի բեմականացվել և կատարված ծախսերի վերաբերյալ հաշվետվություն և ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթեր չի ներկայացվել **(ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**
29. ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ Գոհար Գասպարյանի հուշարձանը պատրաստելու համար քանդակագործ Ն. Կարազյանին հատկացված 9,850.0 հազ. դրամ գումարից եկամտահարկ չի փոխանցվել պետական բյուջե **985.0 հազ. դրամի չափով (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**
30. «Մշակութային կրթության աջակցության հիմնադրամին» միջոցառման իրականացման համար 2008թ. հատկացված 18,441.0 հազ. դրամ գումարից չի ծախսել **796.7 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**
31. «Մշակութային կրթության աջակցության հիմնադրամ» հ/կ-ին 2008թ. հատկացվել է 15,825.0 հազ. դրամ, նախահաշիվը կազմվել է 10,552.0 հազ. դրամ, **չի ծախսվել 5,272.6 հազ. դրամը (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**
32. «Սեկ ազգ, մեկ մշակույթ» հիմնադրամին 2007թ. միջոցառման իրականացման նպատակով հատկացված 12,834.7 հազ. դրամ գումարից չի ծախսել **400.5 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**
33. «Հայաստանի թատերական գործիչների միավորում» հ/կ-ին 2008թ. միջոցառման իրականացման նպատակով փոխանցվել է 11,780.0 հազ. դրամ, որից **8,600.0 հազ. դրամը** 2009թ. համար նախահաշվով նախատեսված ծախս է, որը տվյալ բյուջետային տարվա վերջին պետական բյուջե փոխանցելու փոխարեն, փոխանցվել է հ/կ-ի հաշվին: **(ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե)**
34. «Հայաստանի ճարտարապետների միություն» հ/կ-ին 2008թ. միջոցառման իրականացման նպատակով հատկացվել է 18,025.0 հազ. դրամ, նախահաշվով նախատեսվածից 2 անձի չմասնակցելու հետևանքով հ/կ-ին ավելի գումար է փոխանցվել **641.4 հազ. դրամ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե) :**
35. Թերություններ և բաց թողումներ են արձանագրվել ներքին աուդիտի աշխատանքներում: Տարեկան ծրագիրը կատարվել է ոչ ամբողջությամբ, ինչը չի համաձայնեցվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության հետ: Աուդիտի վերաբերյալ հաշվետվությունները կազմվել են թերի և չեն պահպանվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.2002թ. թիվ 934-Ն

հրամանով հաստատված կարգի պահանջները: Նախարարության ներքին ատոլիտի համակարգը կայացած չէ, այդ պատճառով 2006թ. հաշվապահական փաստաթղթերի ուսումնասիրման համար «Երևան-ատոլիտ կոնսալտ» ՓԲԸ-ից հրավիրվել է ատոլիտոր, ***որին վճարվել է 990.0 հազ. դրամ: Գլխավոր ատոլիտորը չի կատարել իր վրա դրված պարտականությունները, որի հետևանքով նախարարությունը կատարել է անարդյունավետ ծախս:***

36. ***Աշխատակազմի ղեկավարի կողմից հսկողություն և հետևողականություն չի ցուցաբերվել ներքին ատոլիտի տարեկան ծրագրի կատարման ապահովման ուղղությամբ:***

37. Իրավական ակտերի մշակման նպատակով «Ինօրիենթ» ՍՊԸ-ին ***հատկացված 19,960.0 հազ. դրամի ծախսը հիմնավորված չէ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե):***

38. 2007թ. «Թարգմանությունը՝ որպես մշակույթների փոխներթափանցման ձգողական դաշտ» ծրագրով մասնակիցների կեցության ապահովման նպատակով ծրագիրն իրականացնող «Մշակութային երկխոսություն» տեղեկատվական կենտրոն» ՍՊԸ-ի կողմից հ/կ-ին ներկայացված հաշվետվությամբ ***7,350.0 հազ. դրամի ծախսը փաստաթղթերով հիմնավորված չէ (ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե):***

39. «Մշակութային երկխոսություն» տեղեկատվական կենտրոն» ՍՊԸ-ն 450.0 հազ. դրամ փոխանցել է Կարեն Ավանեսյան Ա/Չ-ին, համաձայն ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրի՝ ծրագրի մասնակիցների սննդի և կեցության ապահովման նպատակով: Կատարված ծախսը փաստաթղթով չի հիմնավորում ***(450.0 հազ. դրամ գումարը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե):***

40. «Սելկար» ՍՊԸ-ի կողմից ծրագրի մասնակիցների տրանսպորտային ծառայության մատուցման նպատակով «Մշակութային երկխոսություն» տեղեկատվական կենտրոն» ՍՊԸ-ին ներկայացվել է թվով 2 հաշիվ-ապրանքագրեր՝ գումարով 550.0 հազ. դրամի, որի դիմաց վերջինս վճարումը կատարել է կանխիկ: Ծառայության մատուցման փաստը որևէ փաստաթղթով չի հիմնավորվում ***(550.0 հազ. դրամ գումարը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե):***

Առաջարկություններ

ՀՀ Կառավարությանը՝

- 1. Ստեղծել հուշարձանների վերականգնման ծրագիրն իրականացնող մասնագիտական պետական կառույց:***

2. Հաշվի առնելով հուշարձանների ամրակայման, նորոգման և վերականգնման նախագծերի կազմման, ինչպես նաև այդ աշխատանքների իրականացման առանձնահատկությունները՝ «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքում կատարել լրացում և փոփոխություն՝ «Հուշարձանների ամրակայման, նորոգման և վերականգնման նախագծերի կազմման, ինչպես նաև իրականացման համար աշխատանքները» ներառել լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակների ցանկում:
3. Պետական սեփականություն հանդիսացող հուշարձանների գնահատման համար սահմանել կարգ և հաշվառել լիազոր մարմնի (կամ նրա ենթակա կազմակերպության կամ այլ մարմնի) հաշվեկշռում:

ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությանը՝

ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 16.06.2008թ.-ի N 41-Ն հրամանում կատարել փոփոխություններ և լրացումներ՝ «Հուշարձանների վերականգնման» ծրագրի իրականացման համար տեխնիկական և հեղինակային հսկողություն իրականացնողներին վերականգնման արժեքից վճարվող տոկոսաչափերի մասով, հաշվի առնելով հուշարձանի վերականգնման աշխատանքների առանձնահատկությունները, ինչպես նաև նախագծանախահաշվային աշխատանքների գինը սահմանել վերականգնողական աշխատանքների արժեքի նկատմամբ տոկոսաչափով:

ՀՀ մշակույթի նախարարությանը՝

1. Ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ «Երևանի էստրադային և ջազային արվեստի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ին (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) ամրացված Բազրատունյաց 37 հասցեում գտնվող շենքի, ՊՈԱԿ-ին հատկացված միջոցներով «Հանքավան» հանքային ջրերի գործարան» ԲԲԸ-ի կողմից իրականացված վերանորոգման չկատարված աշխատանքների դիմաց վճարված **3,928.2** հազ. դրամը վերականգնելու ուղղությամբ:
2. ՊՈԱԿ-ներին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացված գույքին (տարածքին) վերաբերվող պայմանագրերը համապատասխանեցնել ՀՀ օրենսդրությանը:
3. Մատակարար կազմակերպության հետ կնքվող սարք-սարքավորումների մատակարարում և դրանց տեղադրում նախատեսող պայմանագրերում մատակարարման և դրանց տեղադրման գինը նախատեսել առանձնացված:

4. «Հուշարձանների վերականգնման» ծրագրի իրականացման համար նախագծահետազոտական աշխատանքներ պատվիրել այն հուշարձանների համար, որտեղ հաջորդ տարում նախատեսվում է իրականացնել վերականգնման աշխատանքներ:
5. Հուշարձանների վերականգնման նախագծահետազոտական աշխատանքները պատվիրել՝ այդ բնագավառում առավել մասնագիտացված, ինչպես նաև պեղումներ կատարելու միջոցներ և հնարավորություններ ունեցող կազմակերպությունների:
6. Կարգավորել կինոարտադրության ոլորտը ՀՀ կառավարության որոշումներով կամ ՀՀ մշակույթի նախարարության կողմից ընդունված իրավական ակտերով մինչև օրենքով այն կկանոնակարգվի:
7. Միջոցներ ձեռնարկել ՀՀ կառավարության 20.07.2006թ. թիվ 1110-Ն որոշման պահանջների կատարման ուղղությամբ՝ Կինոկենտրոնի վարչական շենքի հարցի կարգավորման նպատակով:
8. Բյուջետային միջոցները խնայողաբար և արդյունավետ օգտագործելու նպատակով վերանայել և օպտիմալացնել կինոկենտրոնի կառուցվածքը:
9. Մշակութային միջոցառումների նախահաշիվներում ծախսերի նախատեսման հաշվարկների համար մշակել կարգ:
10. ՀՀ մշակույթի նախարարությունում կատարել նույնատիպ գործառույթներ իրականացնող ՊՈԱԿ-ների օպտիմալացում (միաձուլում), հետագայում ՊՈԱԿ-ներին ապահովել աշխատանքային տարածքով՝ կանոնադրությամբ իրենց վերապահված գործառույթները պատշաճ իրականացնելու համար:
11. ՀՀ մշակույթի նախարարության կողմից բյուջետային տարում նախատեսված ծրագրերի իրականացման նպատակով կնքված պայմանագրերի կատարման ժամկետները սահմանել մինչև

բյուջետային տարվա ավարտը, իսկ տարեվերջին չծախսված գումարները հետ փոխանցել պետական բյուջե, խստորեն պահպանելով պայմանագրային դրույթները:

12. Հրատարակության համար գրքերի ընտրության, շուկայում դրանց առաջ մղման, իրացման հարցերում ծրագրում ներդնել այս խնդիրներով զբաղվող շուկայի սուբյեկտներին օժանդակելու, ակտիվացնելու էլեմենտներ և ձեռնպահ մնալ նրանց դերը ստանձնելուց:

13. Հանձնարարել նախարարության գլխավոր աուդիտորին՝ ներքին աուդիտի աշխատանքների իրականացման ընթացքում խստորեն ղեկավարվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.04թ. թիվ 934-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀ-ում պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա հիմնարկներում ներքին աուդիտի անցկացման կարգի» պահանջներով:

Չեռնարկել միջոցառումներ խախտումների վերացման և արձանագրված 190,980.5 հազ. դրամ գումարը պետական բյուջե վերականգնելու ուղղությամբ, այդ թվում՝

- «Երևանի էստրադային և ջազային արվեստի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ (վերանորոգում) – 3,928.2 հազ. դրամ
- «Հուշարձանների վերականգնման» ծրագիր – 118,566.8 հազ. դրամ
- «Պետական աջակցություն մշակութային միջոցառումներին» ծրագիր – 7116.5 հազ. դրամ, այդ թվում բյուջետային տարում չօգտագործված միջոցներ՝ 4,994.3 հազ. դրամ, փաստաթղթերով չհիմնավորված ծախս՝ 2122.2 հազ. դրամ

(Այս ծրագրով 1,000.0 հազ. դրամը 24.02.2009թ.-ին վերականգնվել է պետական բյուջե)

- Գրականության հրատարակման գծով պետական պատվեր – 1,420.8 հազ. դրամ
- ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդ - 31,638.2 հազ. դրամ, այդ թվում բյուջետային տարում չօգտագործված միջոցներ՝ 30,653.2 հազ. դրամ, եկամտահարկ՝ 985.0 հազ. դրամ

(Այս ծրագրով 2,045.9 հազ. դրամը 17.03.2009թ.-ին և 443.4 հազ. դրամը 27.02.2009թ.-ին վերականգնվել են պետական բյուջե)

- «Ինօրիենթ» ՄՊԸ-ում իրականացված հանդիպակաց ստուգում՝ փաստաթղթերով չհիմնավորված ծախս - 19,960.0 հազ. դրամ
- «Արտասահմանյան երկրների հետ մշակութային համագործակցության հայկական» հասարակական կազմակերպությունում իրականացված հանդիպակաց ստուգում՝ փաստաթղթերով չհիմնավորված ծախս 8,350.0 հազ. դրամ:

Ձեռնարկել միջոցներ արձանագրված գումարները պետական բյուջե վերականգնելու ուղղությամբ: Վերականգնման ենթակա գումարները փոխանցել ՀՀ ֆինանսների նախարարության կենտրոնական գանձապետարանում ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված թիվ 900005281515 «Պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» հաշվին:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի համաձայն մեկամսյա ժամկետում վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել ընթացիկ հաշվետվությունում ամրագրված՝ հայտնաբերված խախտումների վերացնելու վերաբերյալ: